

مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا (مد ظله العالی):

«دفاع جزئی از هویت یک ملت زنده است، حرملتی که نتواند از خود دفاع بکند زنده نیست، حرملتی هم که به فکر دفاع از خود نباشد و خود را آماده نکند در واقع زنده نیست، حرملتی هم که اهیت دفاع را درک نکند به یک معنا زنده نیست، ما نمی توانیم چشم و قدرت تحلیل داشته باشیم توطئه عمیق عناد آمیز استکبار علیه اسلام و انقلاب و نظام اسلامی را ببینیم در صحن حال به فکر دفاع باشیم خدا آن روز را نیاید که این ملت و برکنندگان از تهاجم عنودانه خباثت آمیز استکبار جهانی و در رأس آنها آمریکا دچار غفلت بشود.»

تصویب نامه

وزیر محترم کشور

وزیر محترم دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور

رئیس محترم کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی

سردار معاون محترم هماهنگ کننده سناد کل نیروهای مسلح

سردار رئیس محترم سازمان پدافند غیرعامل کشور

سلام علیکم

با صلوات بر محمد و آل محمد و احترام؛ به استناد ماده ۸ اساسنامه سازمان پدافند غیرعامل کشور مصوب مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا (مد ظله العالی) در تاریخ ۱۳۹۶/۱۰/۲۶ بیست و سومین جلسه کمیته دائمی (شورای عالی) پدافند غیرعامل کشور تشکیل و سند راهبردی پدافند غیرعامل منابع و ذخایر ژنتیکی کشور موضوع ماده نه اساسنامه، پیشنهادی آن سازمان را بررسی و به شرح زیر تصویب نمود؛

سند راهبردی پدافند غیرعامل منابع و ذخایر ژنتیکی کشور

مقدمه

منابع و ذخایر ژنتیکی یکی از مهمترین سرمایه های ملی هر کشوری است. شناسایی ویژگی های موجودات زنده و غیرزنده، توانایی استفاده از اطلاعات بدست آمده حاصل از فعالیت های گسترده تحقیقاتی در جهت رفع نیازهای مختلف بشری بعنوان یک رویکرد مهم علوم زیستی بشمار می رود. ظرفیت منابع و ذخایر ژنتیکی در بروز تهدیدات زیستی نوین، پیچیده در حوزه های انسانی، کشاورزی، دامپروری، منابع طبیعی و حیات وحش بسیار بالا می باشد. بنابراین، هر کشوری که از تنوع زیستی بیشتری برخوردار باشد از توان بالقوه و منابع ژنتیکی غنی تری نیز برخوردار است.

کشور ایران با داشتن گستره اقلیمی و جغرافیایی و منابع طبیعی بالا از غنی ترین و متنوع ترین حوزه های زیستی برخوردار است. امروزه علاوه بر خطر انقراض و نابودی طبیعی این منابع، موضوع خروج غیرقانونی و سرقت این سرمایه ها نیز بعنوان یک تهدید جدی قلمداد می گردد. از چند دهه گذشته تاکنون، کنوانسیون ها، معاهدات و یا موافقت نامه های بین المللی متعددی از جمله کنوانسیون تنوع

۹۶/۱۱/۰۱

زیستی، معاهده بین‌المللی منابع ژنتیکی برای غذا و کشاورزی، پروتکل ایمنی زیستی کارتاگنا و ناگویا، از جمله اقدامات مهم جهانی است که به منظور حفاظت و بهره‌برداری از ذخایر ژنتیکی شکل گرفته و کشور جمهوری اسلامی ایران به بعضی از آنها پیوسته است. بطور کلی شناسایی، حفاظت و صیانت از این ثروت عظیم ملی و ظرفیت‌سازی در استفاده بهینه از آن برای شکوفایی اقتصاد مقاومتی و مقاوم سازی کشور در برابر طیف وسیعی از تهدیدات ژنتیکی لازم و ضروری است. توسعه دانش و فناوری‌های مرتبط همراه با ارتقاء و به روزرسانی قوانین، آیین‌نامه‌ها و زیرساخت‌های فنی، علاوه بر کاهش آسیب‌پذیری، زمینه رشد و پیشرفت کشور و افزایش ضریب امنیت غذایی، سلامت و اقتصادی جامعه را در پی خواهد داشت.

به‌منظور ساماندهی، برنامه‌ریزی، هدایت، حفاظت، صیانت و بهره‌برداری پایدار از این ثروت عظیم ملی و رصد و پایش تهدیدات دشمن در این حوزه، سند راهبردی پدافند غیرعامل منابع و ذخایر ژنتیکی کشور با همکاری و همفکری کلیه دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط تهیه و تدوین گردیده است.

ماده ۱- اسناد بالادستی

- ۱) چشم‌انداز بیست ساله نظام جمهوری اسلامی ایران
- ۲) رهنمودها، منویات و تدابیر مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)
- ۳) سیاست‌های کلی نظام ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) (حوزه های منابع طبیعی، محیط زیست، صنعت، اقتصاد مقاومتی، مدیریت بحران، خودکفایی دفاعی و امنیتی، پدافند غیرعامل و رشد و توسعه فناوری)
- ۴) اساسنامه سازمان پدافند غیرعامل کشور
- ۵) اسناد ملی زیست‌فناوری، محیط‌زیست، نقشه جامع علمی کشور، سند راهبردی پدافند غیرعامل و پدافند زیستی کشور
- ۶) قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع ژنتیکی، قانون ملی ایمنی زیستی، قانون نظام جامع دامپروری کشور، قانون برنامه ششم توسعه و سایر قوانین موضوعه

ماده ۲- قلمرو

منابع و ذخایر ژنتیکی انسانی، گیاهی، جانوری و ریزسازواره ها و اطلاعات و دانش سنتی مربوط به آنها که واقع در قلمرو سرزمینی و حاکمیتی جمهوری اسلامی ایران وجود دارد و آن دسته از منابع ژنتیکی که متشاء ایرانی دارند و در مراکز دولتی و یا غیردولتی خارج از کشور نگهداری می‌شوند.

قلمرو زمانی این سند تا سال ۱۴۰۴ است که هر چهار سال بازنگری یا تمدید خواهد شد.

ماده ۳- تعاریف و اختصارات

اصطلاحات و واژگان بکار رفته در این سند، دارای معانی مشروح زیر است:

- ۱) سازمان: سازمان پدافند غیرعامل کشور
- ۲) قرارگاه: قرارگاه پدافند زیستی کشور
- ۳) سرمایه‌های ملی زیستی: انسان و کلیه موجودات زنده اعم از حیوان، گیاه و ذخایر ژنتیکی موجودات در محدوده مرزهای ملی، منابع زیست محیطی اعم از منابع آبی و خاکی، کلیه منابعی (غذایی، بهداشتی، دارویی و...) که دارای تاثیر متقابل بر چرخه حیات موجودات زنده داشته باشند و نقش حیاتی در امنیت ملی، اقتصاد ملی، سلامت و ایمنی عمومی، اطمینان عمومی و بقای باورهای مذهبی و ملی دارند را سرمایه ملی زیستی می‌نامند. (سند راهبردی پدافند زیستی کشور، ۱۳۹۲)

۴) **منابع و ذخایر ژنتیکی:** هر نوع ماده ژنتیکی با منشا انسانی، گیاهی، جانوری، ریز سازواره (میکرو ارگانیسم) که دارای واحدهای قابل توارث بوده و مشتقات ژنتیکی آنها که ارزش بالفعل یا بالقوه داشته و در زیستگاه اصلی و یا خارج از آن باشد، جمعیت انسانی و نمونه‌های زیستی و اطلاعات ژنتیکی آنها یکی از مهمترین ذخایر ژنتیکی محسوب می‌شوند.

۵) **تهدیدات منابع و ذخایر ژنتیکی:** احتمال بروز هر نشانه، رویداد یا اتفاقی است که با استفاده از عوامل زیستی و غیر زیستی، طبیعی یا غیرطبیعی و عمدی یا غیرعمد که موجب سوء استفاده، تضعیف یا نابودی سرمایه‌ها، منابع و ذخایر ژنتیکی انسانی، جانوری، گیاهی و ریزسازواره‌ها شود.

۶) **سرقه ژنتیکی:** ادعای برخورداری از حق مالکیت یا کسب مزایای ناعادلانه از منابع و ذخایر ژنتیکی و اطلاعات مربوط به آنها به صورت کلی و یا جزئی و یا خروج آنها از کشور توسط افراد، شرکت‌ها، موسسات علمی و دولت‌ها، بدون کسب اجازه از مراجع ذیصلاح رسمی.

۷) **زیست بانگ:** به مراکزی گفته می‌شود که وظیفه نگهداری و ارائه خدمات در زمینه نمونه‌های زیستی زنده و غیرزنده، ژنوم موجودات و اطلاعات مرتبط با آنها را دارند.

۸) **اطلاعات ژنتیکی:** هرگونه اطلاعات مربوط به توالی‌های ژنی، پروتئینی و متابولیتی (ژنومی، ترنسکریپتوم، پروتئوم و متابولوم) و یا مستندات و دانش بومی ویژگی‌های ژنتیکی منابع و ذخایر ژنتیکی کشور

۹) **پدافند زیستی:** مجموعه‌ای از اقدامات شامل رصد و پایش، آشکارسازی، هشداردهی، تشخیص، تصمیم و عملیات، کنترل، حفاظت و پیشگیری، امداد و نجات، درمان، بازیابی و بازتوانی منابع، محدودسازی و رفع آلودگی در برابر تهدیدات زیستی که موجب حفاظت از سرمایه‌های ملی در برابر تهدیدات زیستی و کاهش آثار و عواقب ناشی از آنها می‌گردد. (سند راهبردی پدافند زیستی کشور، ۱۳۹۲)

ماده ۴- اصول و ارزش‌ها

ارزش‌های بنیادین نظام پدافند غیرعامل ژنتیکی کشور و اصول حاکم بر آن عبارتند از:

۱) **مصونیت:** بی اثرسازی تهدیدات و یا کاهش اثر آنها بر حوزه زیستی، ژنتیک و سلامت جامعه، بطوری که در صورت تهاجم زیستی دشمن، هیچ تاثیری بر این حوزه نگذارد.

۲) **نفی سلطه دشمن:** به مصداق آیه شریفه ۱۴۱ سوره نساء (و لَنْ یَجْعَلَ اللهُ لِلْکَافِرینَ عَلَی الْمومنینَ سَبیلاً) که متضمن مفهوم نفی سبیل برای کفار علیه مومنین است تمامی سیاست‌گذاری‌ها، طراحی‌ها و برنامه‌ریزی‌ها باید در جهت نفی سلطه دشمن باشد.

۳) **بازدارندگی:** سلب انگیزه تهاجم زیستی دشمن با رعایت مولفه‌های اساسی زیر:

الف) قدرت تحمل و حفظ تداوم کارکرد در برابر حملات دشمن

ب) قدرت پاسخ به تهدید و حملات دشمن در حوزه زیستی

ج) انصراف و سرخوردگی دشمن بر اثر بهم خوردن تعادل هزینه و فایده در ارزیابی و محاسبات حمله زیستی

۴) **اعتمادسازی و آرامش بخشی جامعه:** اقدامات در حوزه زیستی باید در راستای ارتقاء سطح اعتماد عمومی و ایجاد اطمینان خاطر در جامعه باشد، این دو عامل نقش کلیدی در توفیق فعالیت‌های این حوزه دارند.

- ۵) **انسجام مدیریت:** سامانه جامع و واحد مدیریت و فرماندهی در جهت بررسی تهدیدات، ارزیابی آسیب پذیریها و مدیریت مقابله با تهاجمات زیستی
- ۶) **اشراف اطلاعاتی:** رصد و پایش دائمی تهدیدات و تلاش برای تسلط و شناخت و تشخیص در هر زمان از تهدیدات به گونه ای که با تغییرات فناورانه و پیشرفت تکنولوژی به غافلگیری راهبردی در برخورد با تهدیدات حوزه زیستی دچار نشویم.
- ۷) **اقتدار درون زا:** از آنجا که کشور ما در یک جنگ همه جانبه با دشمن و استکبار جهانی قرار دارد و وابستگی به خارج در حوزه های کلیدی و راهبردی می تواند کشور را در یک مقاومت و دفاع همه جانبه تضعیف نماید از اینرو باید برنامه های توسعه و پیشرفت کشور بایستی با اتکاء به داخل و تولید ملی، طراحی و اجرا شود.
- ۸) **اخلاق اسلامی:** اخلاقی که در چارچوب اسلام شکل می گیرد و در سه بخش رابطه با خدا، رابطه با مردم و رابطه با خود تعریف می شود.

ماده ۵- رسالت:

صیانت و حفاظت از منابع و ذخایر ژنتیکی کشور در مقابل تهدیدات و آسیب های محتمل و کمک به ارتقاء امنیت سلامت، غذا و اقتصادی جامعه

ماده ۶- مأموریت:

- قرارگاه با سیاست گذاری، هدایت، هماهنگی، راهبری و نظارت دستگاه های اجرایی ذی ربط، مصون سازی ذخایر و منابع ژنتیکی کشور در برابر انواع تهدیدات عامدانه و سرقت ژنتیکی کشور را به شرح زیر کمک و پشتیبانی می کند:
- ۱) شناسایی، طبقه بندی و سطح بندی سرمایه ها، ذخایر و منابع ژنتیکی کشور،
  - ۲) رصد، پایش، تشخیص، آشکار سازی و هشدار تهدیدات ژنتیک و تهدیدات ترکیبی با آن مانند بیو سایبر،
  - ۳) پیشگیری، مصونیت، کاهش آسیب پذیری، بازیابی و بازتوانی منابع ژنتیکی در برابر تهدیدات بصورت خوداتکا، خودکفا و بومی،
  - ۴) تشکیل زیستبانک های ملی امن، مصون و پایدار از ذخایر ژنتیک کشور،
  - ۵) تهیه و تدوین نظامات، مقررات و استانداردهای بومی پدافند غیرعامل حوزه ژنتیکی،
  - ۶) آموزش، فرهنگ سازی، ارتقاء آگاهی و اطلاع رسانی و آرامش بخشی روانی جامعه در برابر تهدیدات ژنتیک،
  - ۷) دفاع حقوقی از منافع ملی و حقوق جمهوری اسلامی ایران در برابر تهدیدات منابع و ذخایر ژنتیکی،
  - ۸) ارتقای نظام پدافند غیرعامل مرزبانی زیستی،

ماده ۷- چشم انداز

چشم انداز این سند در افق ۱۴۰۴ با بهره مندی از سرمایه های انسانی خلاق، مبتکر، متعهد، بصیر، متخصص و کارآمد و با بهره گیری از ظرفیت تحقیق، توسعه و مدیریت دانش به روز شونده در پدافند غیرعامل ژنتیک و با توانایی و قابلیت رصد و پایش، تحلیل و ارزیابی هوشمندانه از تهدیدات ژنتیکی، چنین ترسیم می شود:

«برخوردار از جایگاه ممتاز در صیانت و حفاظت از منابع و ذخایر ژنتیکی کشور با بهره برداری پایدار از آن»

دستیابی به این چشم انداز با برخورداری از دیپلماسی هوشمندانه و حضور مقتدرانه در مجامع بین المللی فعال در پدافند غیرعامل ژنتیک و دستیابی به فرهنگ عمومی آشنا به تهدیدات حوزه های زیستی و ژنتیکی و با تنظیم قوانین، دستورالعمل ها، استانداردها و مقررات صیانتی از سرمایه های ژنتیکی محقق می گردد؛ انشاء الله

ماده ۸- اهداف کلان

- با حمایت، پشتیبانی و تسهیل امور توسط دستگاه‌های مسئول و مرتبط، اهداف زیر محقق می‌گردد:
- ۱) استقرار نظام حفاظت و صیانت از منابع و ذخایر ژنتیکی کشور در برابر انواع تهدیدات عامدانه و سرقت ژنتیکی
  - ۲) کارآمد و روزآمد کردن سطح‌بندی (حیاتی، حساس و مهم) منابع و ذخایر ژنتیکی کشور
  - ۳) دستیابی به سامانه توانمند و روزآمد رصد، پایش، تشخیص، آشکارسازی و هشدار تهدیدات ژنتیکی و تهدیدات مشترک حوزه ژنتیک با سایر حوزه‌ها از قبیل بیوسایبر و نانو
  - ۴) دستیابی به مصونیت، امنیت و حفاظت در زیرساخت‌ها، منابع پایه، بانک اطلاعاتی منابع و ذخایر ژنتیکی
  - ۵) ارتقای نظام پژوهش، تحقیق، مدیریت دانش در حوزه تهدیدات و آسیب‌پذیری‌های ژنتیکی کشور
  - ۶) ارتقای امنیت و اعتماد بخشی جامعه در تغییر و تحولات فناوری‌های حوزه منابع و ذخایر ژنتیکی
  - ۷) استقرار و ارتقاء بانک اطلاعات ژنتیکی مصون، ایمن و پایدار

ماده ۹- راهبردها

- ۱) طراحی، تقویت و توسعه سامانه رصد، پایش، شناسایی و تشخیص و هشدار تهدیدات منابع و ذخایر ژنتیکی و تنوع زیستی
- ۲) طراحی و ساماندهی نظام شناسایی، دسته‌بندی و سطح‌بندی منابع و ذخایر ژنتیکی کشور از نظر تهدیدات
- ۳) طراحی و ساماندهی مرکز تنظیم مقررات ژنتیک پدافند زیستی کشور
- ۴) ساماندهی، تقویت و توسعه مدیریت یکپارچه پدافندی زیست بانک‌ها
- ۵) طراحی و به‌روزرسانی اصول و ملاحظات پدافند غیرعامل در بانک‌های ژن فعال کشور
- ۶) ساماندهی و به‌روزرسانی نظامات و ملاحظات صیانتی از حوزه منابع و ذخایر ژنتیک در برابر تهدیدات و ورود و خروج منابع و ذخایر ژنتیک کشور.
- ۷) طراحی، تقویت و توسعه نظامات مالکیت مادی و معنوی منابع و ذخایر ژنتیکی کشور
- ۸) تقویت، توسعه و به‌روزرسانی الزامات پیشگیری، تشخیص و درمان پیامدهای تهدیدات زیستی
- ۹) تقویت و توسعه سامانه‌های نظارت و کنترل مرزبانی زیستی
- ۱۰) توسعه و ارتقای پژوهش و مدیریت دانش و فناوری در حوزه پدافند غیرعامل ژنتیکی متناسب با تهدیدات
- ۱۱) تقویت و توسعه آموزش مسئولین و نخبگان، افزایش مهارت و فرهنگ‌سازی عمومی کارکنان و آحاد جامعه در حوزه تهدیدات ژنتیک
- ۱۲) تقویت و توسعه نظامات ارزیابی تهدیدات و مخاطرات سلامت و زیست محیطی منابع و ذخایر ژنتیکی
- ۱۳) طراحی و ساماندهی نظام اجرایی الزامات پدافند غیرعامل در فعالیت‌های تحقیقاتی، تولیدی، بازرگانی محصولات دستکاری شده ژنتیکی و نظارت بر آن
- ۱۴) تقویت و توسعه فرهنگ حفاظت و صیانت از منابع و ذخایر ژنتیکی بابت‌گیری از قابلیت‌های رسانه ملی و سازمان‌های مردم‌نهاد
- ۱۵) تقویت و توسعه نظامات حقوقی، قضایی و دیپلماسی در خصوص حفاظت و صیانت از منابع و ذخایر ژنتیکی کشور
- ۱۶) طراحی، ساماندهی و توسعه خوداتکا و بومی صنایع، فناوری و تجهیزات مورد نیاز منابع و ذخایر ژنتیکی کشور

ماده ۱۰ - دستگاه‌های مسئول، وظایف و حوزه عملکرد

بر اساس وظایف قانونی دستگاه‌ها و به منظور مصون‌سازی و بازتوانی منابع و ذخایر ژنتیکی و زیستی کشور، اقدامات مهم در پدافند ژنتیک و وظایف دستگاه‌های مسئول به شرح زیر تعیین می‌شود.

ردیف	اقدامات مهم در پدافند ژنتیک	سطح	دستگاه مسئول
۱	سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، راهبری، فرماندهی، هدایت، کنترل، نظارت و مدیریت یکپارچه حوزه پدافند ژنتیک کشور و ایجاد مرکز تنظیم مقررات پدافند غیرعامل ژنتیکی	ملی	قرارگاه
۲	ساماندهی، هدایت، حمایت، نظارت، صیانت، ایجاد هماهنگی ظرفیت زیست‌بانک‌های داخلی در حفاظت، صیانت و تهیه نسخ پشتیبان از ذخایر ژنتیکی و زیستی کشور	ملی	معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری
۳	رصد و پایش، هشدار، آشکارسازی، تشخیص، کنترل و ارزیابی تهدیدات ژنتیک کشور و اشراف اطلاعاتی در حوزه‌های مرتبط	ملی	قرارگاه
		دستگاهی	وزارت اطلاعات - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - وزارت جهاد کشاورزی - سازمان محیط زیست - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دانشگاه آزاد اسلامی
۴	توانمندسازی صنایع پدافند زیستی در جهت تولید خوداتکا و بومی محصولات مورد نیاز این حوزه	ملی	قرارگاه و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری
		دستگاهی	وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - وزارت جهاد کشاورزی - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
۵	ساماندهی و تقویت بانک‌های اطلاعات ژنتیکی و زیست‌بانک‌های مصون، ایمن و پایدار	ملی	قرارگاه و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری
		دستگاهی	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - وزارت جهاد کشاورزی - سازمان محیط زیست - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و جهاد دانشگاهی
۶	آموزش عمومی و تخصصی، تحقیق، توسعه و تولید علوم و فناوری‌های پیشرفته مورد نیاز	ملی	قرارگاه و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری
		دستگاهی	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - وزارت جهاد کشاورزی - وزارت آموزش و پرورش
۷	مرزبانی زیستی	دستگاهی	وزارت راه و شهرسازی و کمک و همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط مطابق قانون ومقررات مربوط
۸	فرهنگ سازی و ارتقاء آگاهی‌ها و اطلاع‌رسانی	ملی	معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران
		دستگاهی	وزارت علوم تحقیقات و فناوری - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - وزارت جهاد کشاورزی

ماده ۱۱ - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است تهدیدات ژنتیکی حوزه انسان را رصد، پایش و تشخیص داده و با ایجاد زیرساخت‌های لازم و ساماندهی بانک ژن، تهدیدات این حوزه را مدیریت و به قرارگاه گزارش نماید.

ماده ۱۲ - وزارت علوم تحقیقات و فناوری موظف است نسبت به رصد، پایش و تشخیص تهدیدات ژنتیکی در حوزه‌های علمی و فناوری اقدام و به قرارگاه گزارش نماید.

- ماده ۱۳-** وزارت جهاد کشاورزی موظف است تهدیدات حوزه کشاورزی را رصد و پایش نموده و با ایجاد زیرساخت‌های لازم و ساماندهی بانک ژن، تهدیدات این حوزه را تشخیص، مدیریت و به قرارگاه گزارش نماید.
- ماده ۱۴-** وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با هماهنگی قرارگاه نسبت به توانمندسازی صنایع مرتبط با پدافند زیستی و تولید محصولات خود اتکا و بومی مورد نیاز این حوزه اقدام و به قرارگاه گزارش نماید.
- ماده ۱۵-** سازمان محیط زیست موظف است نسبت به رصد، پایش و تشخیص تهدیدات ژنتیکی حوزه محیط زیست اقدام و با ساماندهی و ساماندهی بانک ژن، تهدیدات این حوزه را مدیریت و به قرارگاه گزارش نماید.
- ماده ۱۶-** وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح موظف است نسبت به ایجاد سامانه پیش‌بینی تشخیص و زیرساخت‌های تخصصی تهدیدات نوین و ناشناخته ژنتیکی اقدام و به قرارگاه گزارش نماید.
- ماده ۱۷-** معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری موظف است تشکیل زیست‌بانک ملی امن، مصون و پایدار کشور را راهبری، مدیریت و پیشرفت اقدامات را به قرارگاه گزارش نماید.
- ماده ۱۸-** سازمان اقرارگاه موظف است ایجاد نظامات و ساختارهای پدافند زیستی لازم (سازمان تنظیمی پدافندی) و بانک اطلاعاتی و مجموعه ژنتیکی کشور در سطح ملی را هدایت و راهبری و به کمیته دائمی گزارش نماید.
- ماده ۱۹-** سازمان اقرارگاه پدافند زیستی کشور مسئول نظارت بر حسن اجرای این سند است و عملکرد دستگاه‌ها در اجرای آن را بصورت سالیانه به کمیته دائمی گزارش می‌کند.
- ماده ۲۰-** این سند در بیست و سومین جلسه کمیته دائمی (شورای عالی) پدافند غیرعامل کشور به تاریخ بیست و هشتم دی‌ماه سال یک‌هزار و سیصد و نود و شش هجری شمسی به تصویب رسید.
- سند راهبردی پدافند غیرعامل منابع و ذخایر ژنتیکی کشور** مشتمل بر بیست ماده که در تاریخ ۱۳۹۶/۱۰/۲۶ به تصویب کمیته دائمی (شورای عالی) پدافند غیرعامل کشور رسید، به استناد تبصره یک ماده نه اساسنامه سازمان پدافند غیرعامل کشور مصوب مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا (مدخله عالی) جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح و کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور

سرنگر پاسدار محمد باقری

رونوشت:

- ۱- رئیس محترم دفتر رئیس ستاد کل نیروهای مسلح
  - ۲- دبیرخانه کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور
- پرست گیرندگان در پشت صفحه

گیرندگان:

۱. سردار رئیس محترم دفتر فرماندهی معظم کل قوا جهت استحضار معظم له.
۲. دفتر رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران جهت استحضار.
۳. دفتر رئیس محترم قوه قضائیه جهت استحضار.
۴. دفتر رئیس محترم مجلس شورای اسلامی جهت استحضار.
۵. وزیر محترم امور خارجه - جناب آقای دکتر محمدجواد ظریف.
۶. وزیر محترم آموزش و پرورش - جناب آقای دکتر سید محمد بطحایی.
۷. وزیر محترم ارتباطات و فناوری اطلاعات - جناب آقای مهندس محمدجواد آذری جهرمی.
۸. وزیر محترم اطلاعات - حجت الاسلام والمسلمین سید محمود علوی.
۹. وزیر محترم اقتصاد و دارایی - جناب آقای دکتر مسعود کرمانیان.
۱۰. وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - جناب آقای دکتر سید حسن قاضی زاده هاشمی.
۱۱. وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی - جناب آقای دکتر علی ربیعی.
۱۲. وزیر محترم جهاد کشاورزی - جناب آقای مهندس محمود حجتی.
۱۳. وزیر محترم دادگستری - جناب آقای دکتر سید علیرضا آوایی.
۱۴. وزیر محترم راه و شهرسازی - جناب آقای دکتر عباس آخوندی.
۱۵. وزیر محترم صنعت و معدن و تجارت - جناب آقای دکتر محمد شریعتمداری.
۱۶. وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری - جناب آقای دکتر منصور غلامی.
۱۷. وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی - جناب آقای سید عباس صالحی.
۱۸. وزیر محترم نفت - جناب آقای مهندس بیژن نامدارزنگنه.
۱۹. وزیر محترم نیرو - جناب آقای دکتر رضا اردکانیان.
۲۰. وزیر محترم ورزش و امور جوانان - جناب آقای دکتر مسعود سلطانی فر.
۲۱. امیر فرمانده محترم کل ارتش جمهوری اسلامی ایران جهت استحضار.
۲۲. سردار فرمانده محترم کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی جهت استحضار.
۲۳. سردار فرمانده محترم نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران جهت استحضار.
۲۴. سردار رئیس محترم سازمان بسیج مستضعفین جهت استحضار.
۲۵. رئیس محترم سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران - جناب آقای دکتر علی عسکری جهت استحضار.
۲۶. رئیس محترم سازمان انرژی اتمی ایران - جناب آقای دکتر علی اکبر صالحی جهت استحضار.
۲۷. رئیس محترم سازمان محیط زیست کشور - جناب آقای مهندس عیسی کلانتری جهت استحضار.
۲۸. رئیس محترم کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - جناب آقای دکتر ولی الله سیف جهت استحضار.
۲۹. رئیس محترم سازمان تبلیغات اسلامی - حجت الاسلام والمسلمین سید مهدی خاموشی جهت استحضار.